

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2025 r.,

w sprawie z wniosku Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wobec sędzi Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y., sygn. I ZSK 14/23,

w związku z wnioskiem jej obrońcy o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. II ZO 1/25,

wniosku SSN Marka Siwka o wyłączenie **SSN Jerzego Grubby** od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 8/25,

postanowił:

**wniosek SSN Marka Siwka o wyłączenie SSN Jerzego Grubby
od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 8/25
pozostawić bez rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 7 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...] Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny wniósł o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej sędzi Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y. za czyn z art. 72 § 1 ustawy o SN w brzmieniu obowiązującym do dnia 13 lutego 2020 r. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZSK 14/23, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Tomasz Demendecki.

Na skutek wniosku obrońcy X. Y. z dnia 6 września 2023 r., o stwierdzenie, na podstawie art. 29 § 5, § 6 pkt 2, § 7, § 8 u.SN, niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Tomasza Demendeckiego, będącego referentem sprawy o sygn. akt I ZSK 14/23, wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt I ZB 66/23, na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. (per analogiam) w zw. art. 29 § 24 u.SN zawiesił postępowanie w sprawie wniosku obrońcy w zakresie dotyczącym zbadania spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt I ZSK 14/23, do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prawnych zadanych przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 października 2023 r., sygn. akt III CB 40/23. Natomiast w pkt 2 tego postanowienia uznał wniosek obrońcy X. Y. z dnia 6 września 2023 r., jako spełniający równocześnie przesłanki wniosku z art. 41 § 1 k.p.k. i w tym zakresie postanowił skierować sprawę do rozpoznania w tym trybie. W pkt 3 postanowił przedstawić akta Prezesowi Izby Odpowiedzialności Zawodowej celem wyznaczenia składu do rozpoznania tego wniosku, w zakresie określonym w pkt 2 niniejszego postanowienia.

Sprawa z wniosku obrońcy o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZSK 14/23, w trybie art. 41 § 1 k.p.k., została zarejestrowana w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZO 34/24. Po wyłączeniu od jej rozpoznania SSN Zbigniewa Korzeniowskiego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2024 r., sygn. akt I ZO 42/24), zarządzeniem z dnia 23 maja 2024 r. została przydzielona do rozpoznania SSN Wiesławowi Kozielowiczowi. Postanowieniem z dnia 2 lipca 2024 r. Sąd Najwyższy wyłączył Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy dyscyplinarnej o sygn. akt I ZSK 14/23. W związku z tym, sprawa o sygn. I ZSK 14/23, zarządzeniem z dnia 25 lipca 2024 r. została przydzielona do rozpoznania SSN Marii Szczepaniec.

W dnia 5 sierpnia 2024 r. obrońca sędzi Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y. złożył wniosek o zbadanie, na podstawie art. 29 § 5, § 6 pkt 2, § 7, § 8 u.SN, spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marię Szczepaniec

wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jej powołaniu w sprawie o sygn. akt I ZSK 14/23. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt I ZB 62/24, na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. (per analogiam) w zw. art. 29 § 24 u.SN zawiesił postępowanie w sprawie do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prawnych zadanych przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 października 2023 r., sygn. akt III CB 40/23 oraz w postanowieniach z dnia 11 stycznia 2024 r., sygn. akt: I ZB 73/22, I ZB 81/23 i I ZB 91/23.

Zażalenie na zawieszenie postępowania w sprawie o sygn. I ZB 62/24, złożył Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny – SSA Piotr Schab. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt II ZO 1/25 i przydzielona do referatu SSN Markowi Siwkowi.

Wnioskiem z dnia 21 stycznia 2025 r. obrońca sędzi Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y., wniósł o stwierdzenie, na podstawie art. 29 § 5, § 6 pkt 2, § 7, § 8 u.SN, niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka, wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZB 8/25, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony następujący skład: SSN Joanna Misztal-Konecka (przewodnicząca), SSN Jerzy Grubba, SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk, SSN Paweł Księżak (sprawozdawca) oraz Dariusz Zawistowski. Postanowieniem z dnia 26 marca 2025 r., sygn. I ZO 38/25, SSN Dariusz Zawistowski, na wniosek SSN Marka Siwka, został wyłączony od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. I ZB 8/25. Do składu został wyznaczony SSN Mirosław Sadowski.

W piśmie z 26 lutego 2025 r. SSN Marek Siwek wniósł, w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., o wyłączenie od rozpoznania sprawy I ZB 8/25 także SSN Jerzego Grubby, sprawa została zarejestrowana pod sygn. I ZO 39/25.

Wnioskodawca wskazał, że sędzia Jerzy Grubba wylosowany do rozpoznania sprawy o sygn. I ZB 8/25, złożył 17 października 2022 r. oświadczenie, w którym wskazał przede wszystkim, że orzeczenia wydane przez osoby powołane na urząd sędziego SN w trybie przewidzianym obecnie obowiązującą ustawą o KRS obarczone są wadą prawną, a także naruszają prawo do sądu, w związku z

czym odmawia orzekania z osobami powołanymi do SN w takiej procedurze: Nadto, procedura ta wprost została określona przez niego w powołanym oświadczeniu jako wadliwa, a jej skutkiem jest m.in. naruszenie prawa obywatela do sądu. Oświadczenie to dostępne jest na stronie internetowej Forum Współpracy Sędziów - <https://forumfws.eu/glos-w-sprawie/oswiadczenie-sedziowie-sn/>. Z wniosku nadto wynika, że oświadczenie podpisane m. in. przez SSN Jerzego Grubbę zostało złożone w czasie obowiązywania ustawy o Sądzie Najwyższym w obecnym kształcie co prowadzi do przekonania, że stanowi wprost ustosunkowanie się do treści przepisów wprowadzonych m.in. do jej art. 29, a więc wskazuje po pierwsze, że podpisani sędziowie deklarują, że nie będą orzekać w składach „mieszanych”, a także, że ocena przesłanek zawartych w art. 29 ust. 5 ustawy o Sądzie Najwyższym będzie dokonywana przez nich w jeden, wynikający z tego oświadczenia sposób.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie SSN Jerzego Grubby jako niedopuszczalny z mocy ustawy, należało pozostawić bez rozpoznania.

Przed wszystkim należy wskazać, że przepis art. 29 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym daje sędziemu, którego dotyczy wniosek o zbadanie spełnienia przez niego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu, ściśle określone uprawnienia. Może on więc zostać wysłuchany bezpośrednio przez Sąd Najwyższy w składzie 5 sędziów lub złożyć swoje stanowisko na piśmie (§ 15) oraz złożyć odwołanie do składu 7 sędziów Sądu Najwyższego w przypadku jego wyłączenia (§ 22). Brak jest jakichkolwiek podstaw do tego, aby twierdzić, że testowany sędzia ma uprawnienia do składania wniosku o wyłączenie sędziów wyznaczonych do rozpoznawania wniosku o jego wyłączenie, gdyż przeprowadzanie testu do tego się sprowadza. Przyjęcie dopuszczalności takich wniosków prowadziłoby bowiem do możliwości kształtowania składu Sądu Najwyższego przez sędziego testowanego, co jest niedopuszczalne. Analiza argumentacji przedstawionej przez SSN Marka Siwka w jego wniosku wskazuje, że dąży on faktycznie do sytuacji, w której o spełnieniu wymogów jego bezstronności i niezależności decydowałiby sędziowie

powołani w tej samej procedurze nominacyjnej, co nie jest zgodne łacińską zasadą *nemo iudex in casa sua*.

Nadto należy podkreślić, że sędzia Marek Siwek został wyznaczony do rozpoznania zażalenie na zawieszenie postępowania w sprawie o sygn. I ZB 62/24, które złożył Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny – SSA Piotr Schab. O ile zawieszenie postępowania w sprawie testowej o sygn. I ZB 62/24 jest proceduralnie dopuszczalne, o tyle zażalenie na takie postanowienie winno zostać pozostawione bez rozpoznania jako niedopuszczalne. Przepis art. 426 § 1 k.p.k. jednoznacznie wskazuje, że od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Ustawa faktycznie dopuszcza zażalenie, do równorzędnego składu Sądu Najwyższego na postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania z chwilą uchylenia orzeczenia (art. 538 § 2 k.p.k.) oraz do składu trzech sędziów w przypadku odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania (art. 545 § 3 k.p.k.). Na postanowienia wydane przez Sąd Najwyższy w innym przedmiocie, zażalenia nie przysługują. Przepis art. 426 § 2 k.p.k. dotyczy postępowań odwoławczych prowadzonych przez sąd odwoławczy, a nie przez Sąd Najwyższy.

Nieprawidłowe przyjęcie zażalenia na zawieszenie postępowania w sprawie o sygn. I ZB 62/24 do rozpoznania (sygn. II ZO 1/25), następnie nieprawidłowe przyjęcie w sprawie o sygn. II ZO 1/25, wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Marka Siwka (I ZB 8/25), a następnie nieprawidłowe przyjęcie do rozpoznania wniosku tego sędziego o wyłączenie SSN Jerzego Grubby z rozpoznania sprawy o sygn. I ZB 8/25, jednoznacznie wskazuje, że ten ostatni wniosek został przyjęty do rozpoznania w niedopuszczalnych procedurach. Taki wniosek należało pozostawić bez rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[M. T.]

[a.ł.]

